N°. 3877. 1860.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon Droit.

Dit blad verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden franko p. p. ƒ 6.00.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan »het Bureau van DE TIJD."

ZATURDAG 4 FEBRUARIJ.

Advertentiën van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents elken regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Bij sommigen onzer bladen, die de pauselijke aangelegenheden bespreken, is zekere *schadenfreude*, uit anti-katholieke gezindheid voortspruitende, niet te miskennen. Echter dient opgemerkt te worden dat de meesten in den geest der Fransche staatkunde spreken, alleen wijl zij zich door de schoone woorden en voorstellingen, welke deze langs alle wegen in de wereld zendt, hebben laten begoochelen. Reeds meermalen is dit door ons aangetoond. Wenden wij ons nu voor een oogenblik naar degenen die, enkel uit anti-papistische vooroordeelen, vurige wenschen uiten voor den val van den Paus als wereldsch vorst, om het even door welke middelen die veroorzaakt zal worden.

Wij voor ons gelooven dat nu de geheele Kerk bij monde van den Paus en van nagenoeg alle Bisschoppen der wereld heeft verklaard, dat in het belang der Kerk het erfgoed van St. Pieter eigendom behoort te blijven van den Roomschen Stoel, de Kerkelijke Staten niet voor den Paus verloren zullen gaan. *Pius IX* moge vervolgd, in ballingschap gezonden, in Rome gevangen gehouden of zelfs gedood worden; hetzelfde lot moge een of meer zijner opvolgers treffen; *de Paus* zal weder te Rome komen en zijn Staten met inbegrip der Romagna regeren. Dit is slechts een kwestie van tijd en omstandigheden. Maar nemen wij aan dat het niet geschiedt, en de Paus zijn koninklijke waardigheid verliest, wat zal daar dan verblijdends voor de Protestantsche belangen uit voortkomen?

Op het oogenblik dat de Paus van zijn soevereiniteit is beroofd, wordt hij onderdaan van dezen of genen vorst, en wel van hem, die meester te Rome is. In de tegenwoordige omstandigheden zou hij komen onder den Keizer van Frankrijk, die hier regtstreeks, ginds door de zoogenaamde bondgenooten, die zijn vassalen zijn, in Italië heerscht. Italië is Fransch, veel meer dan het een jaar geleden Oostenrijksch was. In plaats van een onafhankelijken Paus heeft men dan een Franschen Paus. Dat dit staatkundige gevolgen opleveren kan, wenschen wij met een voorbeeld aan te toonen.

Om dat voorbeeld voor onze lezers regt duidelijk te maken zullen wij het bij voorkeur aan ons eigen land ontleenen, en hier de veronderstelling uiten dat de Keizer de *idee* van »Frankrijks natuurlijke grenzen" willende verwezenlijken, begreep dat hij die tot aan Holland op zijn smalst moest uitstrekken. In zulk geval zouden, hopen wij, de Nederlanders als één man hun grond tegen den profeet van de *idee* verdedigen, maar die profeet is een behendig kansberekenaar, en het zou zijn aandacht niet ontgaan dat de bewoners der Nederlandsche grensprovinciën Katholiek zijn. Wat doet hij nu? Reeds hebben de bisschoppen der verschillende Fransche diocezen in warme herderlijke brieven 's Hemels zegen over de Fransche wapenen afgesmeekt, en den moed der soldaten aangevuurd. Die van Rome heeft echter gezwegen. De Keizer en de »opregte Katholieken" uit zijn gevolg meenen dat zulke stilzwijgendheid in het vooruitzigt van den roem, dien de Fransche adelaars te gemoet moeten snellen, voor een Fransch onderdaan ongevoegzaam is, en gebrek aan vaderlandsliefde verraadt. Dienvolgens zoeken zij eerst met vertoogen, dan met bedreigingen, eindelijk met geweld den Bisschop van Rome te nopen tot het uitvaardigen van een herderlijken brief, waarbij de ondernomen oorlog met geestdrift geprezen wordt. Zekerlijk zal de Paus, zich zijn hooge pligten tegenover alle Katholieken, Nederlanders zoowel als Franschen, herinnerende, weigeren. Evenwel, niet alle Pausen zijn martelaars en helden geweest, en veronderstel nu eens dat in die omstandigheden de zetel van Rome bekleed was door een dier uiterst zeldzame uitzonderingen, waarvan de geschiedenis getuigt dat zij, door allerlei mishandelingen zedelijk en ligchamelijk verzwakt, voor het geweld bogen; zou de politiek dan geen gebruik maken van het herderlijk schrijven, aan den Paus afgeperst, en zou zij, door eenige zinsneden daaruit behendig te exploiteren, zooveel moeite hebben om een geloovige bevolking in den waan te brengen, dat de zaak van Frankrijk de zaak van God was; en zij de wapens tegen den overweldiger behoorde neder te leggen?

Even als deze veronderstelling, die niets onmogelijks heeft, kunnen wij er nog een aantal andere maken, welke uit het ophouden van 's Pausen wereldlijk gezag zouden voortspruiten. Het gezegde zal echter genoegzaam zijn om ieder te doen inzien dat de staatkundige ongeriefelijkheden, welke daarvan het gevolg zouden kunnen worden, zeer groot en talrijk zijn. En men vergete niet dat hij, die er naar streeft den Paus te overheerschen, daarmede niets anders kan beoogen dan zijn eigen staatkundige magt te vergrooten en te versterken. Alleen om aan de Romagnolen een liberaal bestuur van leeken te bezorgen, brengt een doorslepen staatsman als Lodewijk Napoleon de wereld niet in rep en roer, noch haalt zich het gevaar op den hals zijn kroon in de beroering, die hij opwekt, te verliezen. Zulke naïeve denkbeelden komen alleen bij onze hedendaagsche Poloniussen op.

Doch dezen daargelaten, wij verzoeken hen, die uit anti-papistische verblindheid de daden van Napoleon III tegen den Paus toejuichen, eens te overwegen of eene veronderstelling, zooals wij hier boven maakten, niet tot de mogelijkheden behoort, en of zij verstandig handelen niet te meenen dat het Protestantisme van het Napoleontisch geweld tegen den Paus voordeelen trekken zal. Protestantsche natiën hebben van St. Pieters herdersstaf niets voor hare onafhankelijkheid te vreezen; veel echter hebben zij daarvoor te vreezen van het zwaard eens mans, die, den Paus beheerschende, van de Katholieke Kerk een vassaal zou willen maken, om haar ten strijde te kunnen voeren voor de zegepraal zijner buitenlandsche politiek.

De uitvoerige Memorie van Beantwoording der Regering op het Voorloopig Verslag der Tweede Kamer, nopens de Doorgraving van Holland op zijn Smalst, bestrijdt in den breede de bezwaren, tegen die voordragt in het midden gebragt. Het is te vermoeden dat, zoo de ministers bij de aanbieding van het wetsontwerp reeds dadelijk al deze goede gronden hadden opgegeven en bepleit, zij van den kant der Kamer een gunstiger Verslag zou ontvangen hebben. Hoewel gedane zaken geen keer nemen, doet het ons echter genoegen te ontwaren dat de ministers zich thans hun voorstel met die warmte en overtuiging aantrekken, waarop het van den aanvang af aanspraak had. De leden van het komitee ter bevordering der doorgraving hebben trouwens door hun rapport, waarvan wij in der tijd melding maakten, de taak der Regering zeer vergemakkelijkt, en van hun arbeid is dan ook ruimschoots gebruik in de Memorie gemaakt. Uit dit uitvoerige stuk laten wij hier de zevende § volgen, waarin wordt aangetoond dat het nieuwe kanaal verre de voorkeur verdient boven een verbetering van den bestaanden waterweg.

»»Er wordt bevreemding te kennen gegeven, dat aan de »mogelijkheid om op eene andere, betere wijze in de behoefte van Amsterdam aan goede gemeenschap met de zee te voorzien," door de Regering niet meer schijnt te worden gedacht.

»Het plan, in 1856 voor eene verbetering van het Noordhollandsch kanaal opgemaakt, en de daaraan verbonden voordeelen zijn niet uit het oog verloren toen in April 1859 werd besloten, de doorgraving van Holland op zijn smalst te bevorderen. Maar het verkrijgen van eenen korteren waterweg scheen voor den handel zoodanige behoefte geworden, dat het aanvankelijk bestaande plan tot verbetering van den tegenwoordigen waterweg scheen te moeten worden verlaten. Bestond er onzekerheid of de doorgraving met goed gevolg tot stand ware te brengen, viel de bruikbaarheid en genaakbaarheid van de aan te leggen haven te betwijfelen, het ware dan zeker raadzamer, eene verbetering van het Noordhollandsche kanaal op groote schaal te ondernemen. Maar, zoo als is aangetoond, die onzekerheid, die twijfel bestaat niet.

»»Er bestaan — zegt het Voorloopig Verslag — middelen om door uitdieping, vergooting der sluizen als anderzins, het kanaal, dat het Nieuwe Diep met Amsterdam verbindt, in zoodanigen toestand te brengen, dat schepen van denzelfden of zelfs van nog grooteren diepgang, als waarvoor het nieuwe kanaal zou worden ingerigt, daarvan gebruik kunnen maken."

»Dat het Noordhollandsche kanaal meer in overeenstemming met de tegenwoordige eischen van handel en scheepvaart kan worden gebragt, valt na het uitgebragt rapport niet meer te betwijfelen. Maar men vergete niet, dat zoolang dit kanaal Amsterdams gemeenschap met zee blijft, de directe stoomvaart met de vreemde havens, welke tegenwoordig eene der hoofdvoorwaarden van handelsontwikkeling mag genoemd worden, steeds groote bezwaren zal blijven ondervinden. Welke kosten men voor afsnijdingen en oeverbevestiging van het bestaande kanaal wil besteden, nimmer zal het anders dan door het daaraan geven van eene misschien drievoudige meerdere wijdte en met aanwending van onberekenbare sommen, voor de vaart met groote zeestoombooten zoodanig zijn in te rigten, dat die stoombooten met hare geheele stoomkracht tot voor Amsterdam kunnen komen. Hoewel dit laatste evenmin bij het nieuwe kanaal zal kunnen geschieden zal echter de bijna dubbele breedte van dat kanaal gelegenheid laten tot het vergunnen eener snelheid, die op een kanaal van 5 uren lengte allezins voldoende is.

»Het ontworpen kanaal biedt bovendien nog een belangrijk voordeel aan boven het Noordhollandsche, waarop niet genoeg wordt gelet. Dit voordeel ligt in zijne rigting van het oosten naar het westen. Dewijl de ruime afmetingen het gebruiken van klein zeil bij groote schepen allezins toelaten, kan een vaartuig bij oostelijke winden, dat zijn die bij welke men gewoonlijk zee kiest, tevens het geheele kanaal en bovendien de buitenhaven bezeilen; en omgekeerd kan bij westelijke winden, die het aandoen der kust toelaten, het binnengekomen vaartuig de reis door het kanaal zonder behoefte aan eene sleepboot voortzetten. Deze voordeelen worden geheel gemist bij de haven het Nieuwe Diep en bij het grootste gedeelte van het Noordhollandsche kanaal. De wind om zee te kiezen is ongeschikt voor het verlaten der haven en die waarmede men kan binnenkomen, vergunt het binnenzeilen der haven niet; gezwegen van de verschillende rigtingen van het Noordhollandsch kanaal, onder welke er voorkomen die ongeveer 90° met elkander verschillen.

»Wat de in de derde zinsnede ter sprake gebragte ontheffing van kanaalgelden en vermindering van sleeploonen betreft, wordt verwezen naar hetgeen dienaangaande in antwoord op de 1ste paragraaph van het verslag reeds werd aangevoerd.

»Maar afgescheiden van de bezwaren voor 's Rijks kas, aan de bedoelde ontheffing verbonden, behoort in aanmerking te worden genomen, dat door die ontheffing en door de vermindering der sleeploonen slechts een gedeelte verkregen zou worden van die voordeelen voor den handel en de scheepvaart, welke volgens het regerings-ontwerp zouden worden genoten.

»Indien het hier uitsluitend eene vraag van meerder of minder *onkosten* voor het in- en uitklaren van schepen betrof, zoude men, door die onkosten met veel geldelijke opofferingen ten laste van het Rijk te nemen, den handel van dat bezwaar kunnen ontheffen. Doch het komt hier inzonderheid aan op het wegnemen van het oponthoud, hetwelk een gevolg is van den weg door het Noordhollandsch kanaal; een oponthoud, zelfs door de schepen, die naar noordelijke havens uitklaren, gevoeld, maar vooral nadeelig voor de schepen, welke uit het zuiden komen of derwaarts bestemd zijn, en voor de vaart van en naar Engeland. Deze vooral zouden aanmerkelijk bekort worden door de doorgraving van Holland op zijn smalst. Voor die vaart zou dan tevens vermindering van gevaar ontstaan, daar dan toch een aanzienlijk gedeelte der kust van Noordholland, welke bij het in- en uitzeilen van het gat van Texel moet worden voorbijgevaren, geheel zou worden vermeden.

»Een spoorweg naar het Nieuwe Diep, waarop verwezen wordt — en welks ondersteuning trouwens de hoogst aanmerkelijke offers in dit plan voor den Staat al weder zou kunnen vergrooten, — zoude in deze bezwaren slechts gedeeltelijk kunnen te gemoet komen. Voor personen en voor een gedeelte van het goederenvervoer zoude het (hoewel altijd nog ten koste van goedkoopen overtogt) het bezwaar van tijdverlies kunnen overwinnen, voor het groot gedeelte der ladingen zoude dergelijke spoorweg nog altijd als een onnut of te kostbaar middel te beschouwen zijn, in verhouding tot een doorgaand watertransport.

»In de 2de zinsnede wordt aanmerking gemaakt op het stilzwijgen der Memorie van Toelichting over de verdedigingswerken, die ten gevolge der doorgraving zouden moeten worden aangelegd.

»Bij de behandeling van de ontwerpen der aanvragers om koncessie voor de doorgraving is het punt der verdedigingswerken herhaaldelijk in overweging genomen. Die ontwerpen waren voor de verdediging nadeeliger dan het tegenwoordige, omdat zij de droogmaking van het IJ beoogden. Het Departement van Oorlog achtte het echter niet noodig daaromtrent het Comité van Defensie te raadplegen. Het hooren van dit comité scheen daarentegen wel noodig, omdat een voor de verdediging minder nadeelig plan werd voorgedragen. In het belang van 's lands verdediging werd bij de behandeling der laatste ontwerpen door het Departement van Oorlog verlangd, dat aan de haven werken zouden worden gemaakt, dat het kanaal aan de zuidzijde van het IJ of ten minste op eenigen afstand van de noordzijde daarvan, geplaatst zou worden, en dat op de dijken van het kanaal, welke toegangen tot Amsterdam zouden vormen, verdedigingswerken zouden worden aangelegd. De kosten van die werken werden op ƒ1,400,000 geraamd. Doch later werd besloten genoegen te nemen met een bedrag van ƒ1,000,000, ten laste der onderneming, waartoe de heeren Hartsen c. s. koncessie hadden gevraagd, te brengen.

»Daar, volgens de voordragt, het IJ niet drooggemaakt, maar in zijn tegenwoordigen toestand gelaten zou worden, wordt het ontworpen kanaal voor de verdediging niet gevaarlijk geacht. Op de dijken van het gedeelte van het kanaal tusschen Polanen en Amsterdam zouden evenwel verdedigingswerken worden vereischt, ofschoon die dijken veel minder gevaarlijke toegangen tot Amsterdam dan de dijken volgens de eerste ontwerpen zouden zijn. Het gedeelte van het kanaal tusschen Polanen en de Noordzee zou eerder nuttig dan schadelijk voor de verdediging wezen.

»De haven aan de Noordzee zou, even als met de haven in vroegere ontwerpen voorgesteld, het geval zou zijn geweest, moeten worden verdedigd om zooveel mogelijk den toegang tot de kust, welke daardoor zou onstaan, te beletten. De werken, hiervoor benoodigd, zullen gezamenlijk met de werken op de dijken eene som van ƒ 1,000,000 vorderen.

»Naar aanleiding van hetgeen omtrent het plan in verband met de belangen der Marine, wordt gevraagd en opgemerkt, kan worden medegedeeld, dat wanneer Amsterdam door eenen diepen en korteren waterweg met de Noordzee verbonden ware, zoodat ten allen tijde oorlogsschepen van het grootste bij ons aangenomen charter en dus van den grootsten diepgang gelegenheid hadden om van die stad naar zee te gaan naar het gevoelen van den minister van Marine, de thans bestaande noodzakelijkheid om te Amsterdam schepen te bouwen en te Willemsoord uit te rusten, zou vervallen; dan zou Amsterdam, even als Vlissingen, tevens werf van aanbouw en van uitrusting kunnen worden. De werf te Willemsoord zou dan vooral voor dokking en reparatie kunnen dienen, en de groote voorraad der marinetuighuizen zou dan ook in Amsterdam kunnen worden opgeslagen, waar ze, in het hart van het land, minder kwetsbaar dan te Willemsoord of Vlissingen zouden zijn gelegen. In dat geval zou dus de schatkist niet met uitgaven voor de verbetering van het Noordhollandsch kanaal, in het belang der marine, behoeven te worden bezwaard.

»Zooals ook in het Voorloopig Verslag erkend wordt, voldoet het Noordhollandsch kanaal, gelijk het thans is, niet aan de belangen der marine Geene stoomfregatten als de *Evertsen* kunnen dat kanaal passeren; de stoomschepen der 2de klasse, zoo als de *Djambi*, hebben juist de afmetingen binnen welke het schutten door de sluizen nog mogelijk is. Daarom kan men thans de grootste schepen nergens anders dan te Vlissingen bouwen, waar ze bij oorlog aan vernieling blootstaan. Mogt dan ook de doorgraving van Holland op zijn smalst niet tot stand komen, alsdan zal, ook in het belang der marine, hoe eer hoe beter het Noordhollandsch kanaal op afdoende wijze moeten worden verbeterd.

»Naar aanleiding van hetgeen in de laatste zinsnede dezer paragraaf voorkomt moet worden opgemerkt, dat, indien in den aandrang van Amsterdam ter bekoming van den nieuwen waterweg niets ware te zien dan eene poging om de opkomst van het Nieuwe Diep tegen te gaan, deze voordragt van wet zeker niet zou zijn ingediend. Die aandrang schijnt te mogen worden beschouwd als een bewijs voor eene algemeen doordrongen overtuiging, dat de nieuwe waterweg behoefte is, zal ontwikkeling, zal behoud van handel en scheepvaart mogelijk zijn. Behoort, zooals in het verslag wordt gezegd, eene burgerij, die zich het lot van Venetië en van zooveel andere eenmaal bloeijende koopsteden ook in ons vaderland niet voorbereiden wil »de bakens te verzetten vóór het tij verloopen is," welnu, de doorgraving van Holland op zijn smalst zal hier het verzetten der bakens wezen."

In al onze bladen kan men het berigt vinden dat Nena Sahib overleden is. Gewoonlijk wordt die tijding in de volgende woorden gegeven: »Nena Sahib, het beruchte muitershoofd, zou volgens de laatste brieven uit Indië niet meer in leven zijn." Wij hebben niets tegen de benaming van »berucht muitershoofd", en beschouwden den Nena nooit als iets anders, maar waarom heet in dezelfde bladen Garibaldi niet eveneens »het beruchte muitershoofd," in plaats van »den edelen strijder voor de nationale onafhankelijkheid," zooals zij door hen in den regel genoemd wordt? Is hij die tegen de Engelsche overheersching opstaat een »muiter", en hij die dit doet tegen de Italiaansche vorsten een »edele strijder"? Verandert de beteekenis der woorden al naar er van het Oosten of van het Zuiden sprake is? Dit raadsel is voor een tweeledige oplossing vatbaar. Bij enkele bladen kan het hierdoor verklaard worden dat zij ruiterlijk en zonder schaamte met tweeërlei maat meten. Bij de meesten is die verklaring echter nog eenvoudiger. Zij putten hun oordeel, wat Garibaldi betreft, uit Fransche en wat Nena Sahib aangaat, uit Engelsche bladen, terwijl het groot formaat van beiden hen tot het diepste ontzag en de meest slaafsche volgzaamheid nopen voor de gevoelens, die zij bevatten.

Men verzekert dat de beraadslaging van de Eerste Kamer der Staten-Generaal over het spoorweg-ontwerp, niet van langen duur zijn zal, en dat zij waarschijnlijk reeds morgen zal afloopen. Men houdt het algemeen daarvoor, dat de beslissing ook in de Eerste Kamer slechts van eene enkele stem zal kunnen afhangen, zoodat aanneming of afstemming tot op dit oogenblik nog geheel onzeker is.

Men meldt aan de *Gron. Ct.* uit 's Gravenhage het volgende:

De vergadering van de inspekteurs van het lager onderwijs zal eerlang weder gehouden worden. Het is de derde vergadering volgens het voorschrift der wet. In deze zitting zal voor het eerst optreden de heer Blaupot ten Cate, inspekteur van de provincie Groningen, welke prof. Diephuis vervangen heeft.

Er zullen weder zeer belangrijke stukken en ontwerpen ter tafel komen; men is met de zamenstelling van de lijst der punten thans ijverig bezig.

Onder die punten behoort ook het zamenstellen van eene boekenlijst, welke aanbevolen zal worden aan de openbare onderwijzers; doch naardien de verschillende schoolopzieners nog geene behoorlijke opgaven hebben ingezonden, zal die zaak ditmaal nog wel onafgedaan blijven.

Verder zullen behandeld worden de vergelijkende examens, over welker wijze van afneming men over het geheel niet tevreden is; er heerscht geene genoegzame eenheid en volledigheid in die zaak. Ook zal in overweging worden genomen hoe te handelen, wanneer er leden van familie of naaste betrekkingen van de examinatoren onder de sollicitanten aanwezig zijn, welke zaken in een paar provincien zoo veel reden tot aanstoot en reclames hebben gegeven. Ook zal men trachten, om meer eenheid en gelijkheid in de afneming van de examens te brengen, welke dienen, om aan onderwijzers bevoegdheid tot het geven van onderwijs te verleenen.

Over de opleiding van onderwijzers en het aanwerven van kweekelingen zal bepaaldelijk gehandeld worden en de voorloopige schikkingen en werkzaamheden op dat punt ernstig in overweging genomen worden. Aan de regeling van de drie rijks-kweekscholen te Haarlem, Groningen en 's Hertogenbosch zal de laatste hand gelegd worden, over welke zaak reeds lang gekorrespondeerd is met de inspekteurs. Eene lijst van die onderwijzers, welke met het geven van lessen aan kweekelingen zouden belast worden, zal overgelegd worden.

Verder zal men bepalen, welke middelen er zullen aangewend worden, om de volledige invoering van de wet bij de gemeentebesturen te bevorderen, in dit laatste jaar van het driejarig tijdvak.

Het ontwerp van wet op de bewaarscholen zal in overweging komen; over dat voor het middelbaar onderwijs zal van gedachten gewisseld worden.

Dan zijn er nog zaken, die in de vorige vergadering onafgedaan zijn gebleven, als de bevordering van het meer uitgebreid onderwijs op burgerscholen in de steden, het plan om buitenlandsche inrigtingen van onderwijs in oogenschouw te nemen, over te groote bevolking der scholen in de grootste gemeenten, over de verslagen, welke er van het onderwijs door verschillende autoriteiten gedaan worden, enz.

Staat der Nederlandsche bank op 31 Jan. 1860: Omloopende bankbiljetten ƒ 99,196,690; saldo's van rekeningen-courant ƒ 23,136,885.76½; munt- en muntmater. ƒ 100,418,427.24½.

Z. M. heeft benoemd tot plaatsverv. kantonregters: te Almelo, mr. L. J. van Riemsdijk; te Enschedé, J. Warnaars; alsmede aan D. Veegens vergund het aannemen der onderscheidingsteekenen van officier der Leopoldsorde, hem door Z. M. den Koning der Belgen geschonken.

EERSTE KAMER.

Zitting van Donderdag 2 Februarij.

In deze zitting is beraadslaagd over de konkluzie van het verslag der kommissie voor de verzoekschriften op het adres van den heer Rutgers van Rozenburg, waarbij het woord is gevoerd door de HH.: Michiels van Kessenich, Fransen van de Putte, van Swinderen, Cremers, van Rijckevorsel en Huydecoper van Maarsseveen.

De konkluzie der Kommissie werd daarbij met 22 tegen 12 stemmen verworpen.

HOORN, 2 Feb. Op de markt alhier werden aangevoerd 10 stapels Kaas. Prijs: Kleine Gras ƒ 29.75.

DELFT, 2 Feb. De prijzen der Boter waren heden van ƒ 50 tot ƒ 63 naar kwaliteit.

TILBURG, 30 Jan. De heden alhier gehouden eerste voorjaarsmarkt werd buitengewoon druk bezocht. De aanvoer van alle soorten van rundvee was vrij groot en de handel daarin tamelijk vlug tot ferme prijzen. Ook waren er een massa biggen ter markt gebragt.

De leerlooijers-beurs werd zeer druk bezocht, de omzettingen waren daar echter minder belangrijk wegens de hooge prijzen van de huiden en het leder.

De telegraaf meldt heden het volgende:

PARIJS, 3 Feb. De *Constitutionnel* deelt een herderlijken brief mede, in 1810 uitgevaardigd door den oud-bisschop van Orleans, gewoon prediker van Lodewijk XVI en in 1791 vervolgd, omdat hij had geweigerd den eed af te leggen op de konstitutie, betreffende de geestelijkheid. In den brief betoogt Mgr. Rousseau, dat het geenzins noodzakelijk is, dat de Paus wereldlijk soeverein zij. Hij eischt tevens daarin de vrijheden der Gallikaansche kerk terug.

LONDEN, 3 Feb. In het Huis der Gemeente heeft de Regering gisteren eene nederlaag geleden door de aanneming, met 121 tegen 93 stemmen van eene motie van den heer Wise, betreffende het jaarlijksch benoemen eener kommissie, welke belast zal worden met het onderzoek van de uitgaven.

De heer Disraeli vroeg andermaal om mededeeling der stukken betreffende de inlijving van Savoye bij Frankrijk. Lord John Russell weigerde die stukken aan het Huis over te leggen, maar deelde het volgende mede: Lord Cowley, in het begin van Julij jl. door den Britschen gezant in Zwitserland op die zaak opmerkzaam gemaakt zijnde, had een onderhoud daarover met den graaf Walewski, die echter een niet zeer duidelijk antwoord gaf. Lord Cowley verlangde derhalve nadere mededeelingen en in eene volgende bijeenkomst verklaarde graaf Walewski dat de Keizer niet voornemens was de aanhechting voor te slaan van Savoye en Nizza bij Frankrijk. Lord Cowley had in het eerste gesprek den Franschen minister te kennen gegeven, dat Engeland die aanhechting zou afkeuren. Na kennis van de laatste verklaring des Keizers te hebben ontvangen, had lord John Russell aan lord Cowley opgedragen, om Engelands tevredenheid deswege te doen kennen.

— De *Morning Post* meldt, dat de vriendschapsbetrekkingen van Frankrijk en Engeland dagelijks naauwer worden. Er is tusschen hen bepaaldelijk besloten, dat geene tusschenkomst in Italië zal plaats hebben en dat aan de bevolking van Midden-Italië vrijheid zal worden gelaten tot de keuze van haren regeringsvorm. Nieuwe verkiezingen zijn uitgeschreven en de gekozen vergaderingen zullen het regt hebben om tot eene vereeniging met Sardinië te besluiten. De Fransche troepen zullen eerlang uit Rome worden teruggetrokken. In den jongsten tijd zijn door de Westersche mogendheden pogingen aangewend, om Oostenrijk te doen besluiten tot het invoeren van hervormingen in het Venetiaansche, maar indien de tegenstand van den Paus, van Napels en Oostenrijk aan de Italiaansche kwestie eene grootere uitbreiding geven, dan zal Englands staatkunde steeds blijven dat geene vreemde interventie mag plaats hebben, en dat Italië vrij moet zijn in de keuze harer Regering. Een Parijsche depêche in hetzelfde blad opgenomen meldt, dat het Fransche leger aanmerkelijk zal worden verminderd.

De *Times* meldt dat de heer Cowper tot minister van Openbare Werken is benoemd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 2 Febr. De ongeruste stemming, waarvan gisteren melding is gemaakt, veroorzaakt door de gisting in het Venetiaansche en de plaats gehad hebbende demonstratiën te Rome is niet verminderd, maar zelfs vermeerderd door de in omloop zijnde geruchten die Piëmont het voornemen toeschrijven om tegen de rekruetering van Oostenrijksche soldaten voor het pauselijkleger te protesteren en de Legatiën door Sardinische troepen te doen bezetten, indien op dat protest geen acht wordt geslagen. Ongetwijfeld zou daarvan het gevolg zijn dat ten noorden van den Po, in het Venetiaansche, ten zuiden van Cattolica, in de Marken en in Ombria het sein tot opstand gegeven werd en een nieuwen oorlog tegen Oostenrijk uitbrak.

De afkondiging van den maire van Turijn, dat de werkzaamheden in de arsenalen met den meesten ijver moesten worden voortgezet, zal aan die onrustbarende geruchten natuurlijk niet weinig voedsel geven. Spoedig zullen de gebeurtenissen die ongerustheid regtvaardigen of doen verdwijnen. Intusschen zijn uit Londen mededeelingen ontvangen die min of meer den sluijer opheffen, welke de kwestie der aanhechting van Savoye bij Frankrijk bedekt. Luidens die mededeelingen zou het aan geen twijfel onderhevig zijn dat toen Frankrijk met Piëmont het of- en defensief verdrag sloot, 'twelk het huwelijk van prins Napoleon vooraf ging, de Keizer zich bij een geheime overeenkomst verbonden had Italië tot aan de Adriatische zee vrij te maken; daarentegen zou de Koning van Sardinië beloofd hebben Savoye, om het evenwigt tusschen beide Staten te behouden, aan Frankrijk af te staan. Hoewel nu de Oostenrijkers nog in 't bezit van het Venetiaansche zijn, zoo redeneert men, zou Piëmonts toestand oneindig beter dan voor den oorlog wezen, want Sardiniëns Koning is thans in staat onder zijnen schepter niet alleen Lombardije, maar ook Toskane, Modena, Parma en de Romagna te brengen, terwijl ingeval Oostenrijk geheel uit het Schiereiland was verdreven, Piëmont slechts een gedeelte der Staten van Parma en Modena, Lombardije en het Venetiaansche zou verkrijgen, daar centraal-Italië onder den groothertog van Toskane en den Paus zou blijven, of een afzonderlijken Staat vormen. Frankrijk nu, dit alles in aanmerking nemende, zou het regt hebben de trouwe naleving van de overeenkomst en de aanhechting van Savoye te eischen. Anderzijds heeft men zich aan de strenge uitvoering daarvan, krachtens welke, daar Venetië steeds onder Oostenrijks beheer is, Piëmont Savoye mag en kan behouden, altans indien Frankrijk niet een nieuwe poging aanwende om de gedane belofte: »Italië vrij tot aan de Adriatische Zee", te vervullen.

Engeland zou van deze overeenkomst min of meer kennis hebben verkregen en lord Palmerston er toe overhellen de dingen hun loop te laten. Wat Rus-

land en Pruissen betreft, dezen hebben niet tegen een aanhechting van Savoye geprotesteerd, en wel om de eenvoudige reden dat die kwestie aan de Europesche kabinetten niet officiëel is voorgesteld, terwijl de Zwitsersche bondsregering het bestaan der cirkulaire loochent, waarbij zij Chablais, Faucigny en het land van Genève zou hebben geëischt, ingeval Savoye bij Frankrijk werd gehecht.

De spil, waarom de geheele kwestie betreffende Savoye draait, zou alzoo een geheim traktaat zijn tusschen Piëmont en Frankrijk gesloten, terwijl voorts een mededeeling van Engeland aan Frankrijk in Julij jl. te dier zake zou zijn gedaan, doch welke lord John Russell aarzelt onder de oogen van het Parlement te brengen, daar ze ongetwijfeld de toekomstige politiek van het kabinet zou hinderen, indien het handelstraktaat wordt aangenomen; overigens is 't mogelijk dat er ook mededeelingen van denzelfden aard door andere mogendheden op hetzelfde tijdstip gedaan zijn.

De *Patrie* behelst over die zaak een schrijven, dat bij dat blad uit Chambery zou ontvangen zijn, en waarin de manifestatie dergenen, die tegen de aanhechting zijn, in een bespottelijk daglicht wordt gesteld, en zij worden republikeinen genoemd waarvan hun getal slechts op honderd personen geschat wordt, terwijl de *Savooysche Courant* van drie duizend personen spreekt, welke ondanks het gure weder waren zaamgekomen. Wijders bevat dat blad een artikel, waarin gezegd wordt dat de Sardinische autoriteiten overal de anti-separatistische beweging in Savoye in de hand werken en de bijna eenparige wenschen der bevolking onderdrukken, welke de inlijving bij Frankrijk verlangt. Het blad hoopt dat bevelen uit Turijn daaraan een einde zullen maken, „want, zoo leest men, de bevolking van Savoye heeft hetzelfde regt als die van Italië, om hare gevoelens van onafhankelijkheid volkomen en onbevangen te uiten. Frankrijk heeft die manifestatiën niet uitgelokt, maar zij zijn sedert eeuwen de gevoelens van de bevolking van Savoye, welke gevoelens onlangs zoo eenparig werden geuit, dat zij de aandacht van geheel Europa tot zich hebben getrokken. Die wenschen zijn zoo krachtig dat zij zich hebben geopenbaard in weerwil van alle hinderpalen en moeijelijkheden, en wij hebben dus het regt te vorderen dat zulk een met het beginsel van gelijke regt voor allen onbestaanbare toestand ophoude, en dan zal men zien dat het ware verlangen en de opregte wensch van de inwoners van Savoye en Nizza ten gunste van Frankrijk is.”

— De gemoederen worden meer en meer onrustig, zoodat de minst bezorgden den weerstuit beginnen te gevoelen der onzekerheid en zedelijke kwelling van de overgroote meerderheid van Frankrijks Katholieken. Men gevoelt dat men eene gladde helling afsnelt, welke op den afgrond der regeringloosheid of op een zuiver stoffelijken staat van zaken, welke nooit duren kan, uitloopt.

Men spreekt van zekere verkoeling, welke in de naauwe betrekking van Frankrijk met Engeland zou ontstaan zijn. Intusschen wordt dit op geenerlei wijze bevestigd.

— Een korrespondent vestigt de aandacht op de apostolische vastberadenheid, waarmede de H. Vader zijnen magtigen raadgever, Napoleon III, op diens schrijven van 31 Dec. met eene weigering geantwoord heeft. Alvorens het antwoord tot eene gedane zaak te maken, had Z. H. het H. Kollegie geraadpleegd. De leden dier grootsche vergadering, welke van geen vorst lessen van regtvaardigheid, vrijmoedigheid en goede trouw behoeven, hebben het weigerend antwoord met groote voldoening vernomen.

De keizerlijke brief toch stelt niets anders dan een meineed voor. Napoleon weet zeer goed dat de Paus vorst is, krachtens eene volmagt en hij stelt hem voor die te schenden. De Paus heeft zekere eeden afgelegd, welke hij wenscht dat Z. H. breekt. Werd zulk een voorstel door een Garibaldi gedaan, dan zou men het zich kunnen verklaren, maar dat een vorst den Paus zoo iets aanraadt, is onverschoonbaar.

God heeft gewild, vervolgt de korrespondent, dat de Paus in elken Staat een grooten invloed zoude uitoefenen en hij doet dit ten goede. Hij heeft dus het regt op den eerbied van alle vorsten.

De geschiedenis zal Napoleons brief en het antwoord van Pius opteekenen. Te Parijs wijdt men alle zorg aan den vorm. Te Rome let men op den eigenlijken zin der zaak en op het regt.

Groote ongelukken kunnen waarschijnlijk beleefd worden. [illegible] God die echter toelaat, zal Hij ze ook weten te herstellen. De Paus, eindigt de berigtgever, is op alles voorbereid.

— Een ingemeente van Alais (departement du Gard) is van zijn post ontzet, [illegible] een adres van die stad aan den Paus mede had onderteekend; een bewijs van de gestrengheid, waarmede de Regering te werk gaat.

— De gemeenteraad van Rodez heeft de noodige som beschikbaar gesteld tot oprigting van een standbeeld voor Mgr. Affre, den Aartsbisschop van Parijs, die in 1848, op de barikade der voorstad St Antoine doodelijk gewond werd. Op het monument zullen zijn laatste woorden gegrift zijn: „De goede Herder geeft het leven voor zijne schapen. Mogt mijn bloed het laatste zijn, dat vergoten werd.”

ENGELAND.

LONDEN, 1 Febr. De opheffing van den *Univers* heeft hier veel indruk gemaakt, en een blad merkt er over aan, dat Keizer Napoleon door die daad geen vriend in Engeland rijker geworden is. De heer Veuillot had in Engeland geen vrienden, want nooit werd een volk of goevernement zoo krachtig door een dagblad aangevallen, als Groot-Brittanje door den *Univers*. Wie herinnert zich niet, vervolgt het blad, hoe de *Univers* tegen Engeland uitvoer, toen dit alle krachten moest inspannen om den opstand in Indië te onderdrukken. Van tijd tot tijd is hem, door den mond der Engelsche pers, goed en slecht, grof en gematigd geantwoord, maar geen antwoord was zoo onregtvaardig, schadelijk en onstaatkundig als dat hetwelk hem de Fransche Keizer door de opheffing gaf. In Frankrijk en misschien ook elders heet zoo iets: „met kracht regeren” maar hier te lande wordt zulk een gewelddaad voor een bewijs van groote zwakheid gehouden. De Engelschman heeft voor alles wat stoutheid is veel eerbied, en stoutmoedigheid heeft Louis Veuillot getoond. Hij is er niets te minder om, wijl hem een sterker vuist van achter op het hoofd slaat, integendeel, hij wint daardoor sympathiën. Ware de *Univers* te Londen verschenen, dan had hij nog tienmaal meer geweld mogen maken, zijne exemplaren met bazuingeschal voor Westminsterhall en de Bank te koop bieden, de Koningin en de heele Protestantsche geestelijkheid driemaal daags kunnen verwenschen, maar de regering zou hem niet gedood hebben. Ten laatste ware hij, geenszins als martelaar voor zijn geloof maar bij gebrek aan abonné's gestorven. Hier, zoo eindigt het blad, had men den *Univers* den dood berokkend door te zwijgen of te redeneren. Te Parijs echter heeft men hem dood geslagen waardoor hij elders weder verrijzen kan.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 31 Jan. De opheffing van den *Univers* wordt hier als een bewijs aangezien dat de Fransche regering tot het uiterste besloten is en zich in staat geloogt om den strijd met geluk te voeren. Alle berigten, uit Parijs hier ontvangen, zijn daarin gelijkluidend, dat de Keizer minder dan ooit tot toegeven gezind is. Naar het schijnt, rekent men te Parijs stellig op een opstand in de Marken en Ombria. Inutsschen moet de Pauselijke Regering, naar sommigen willen, het voornemen hebben, dien gewapenderhand te dempen.

— Men schrijft uit Frankfort, dd. 31 Jan. Ook hier ter stede is onder de Katholieken een adres aan den Paus in omloop. In dat adres wordt gezegd, dat de wereldlijke magt van den Paus eene providentiële instelling is, welke thans door de slechte beginselen des tijds wordt bestreden. Opmerkelijk is de slotzin, waarin gezegd wordt, dat vele nigt-Katholieken de zienswijze deelen van de onderteekenaars, die den Paus verzoeken ook hen in zijne gebeden en zegeningen gedachtig te willen zijn.

— Onder het opschrift *Een keizerlijke daad*, deelt het blad *der Fortschritt* het volgende mede: „Een soldaat van het Oostenrijksche leger, belijder van de Mozaïsche leer, die zich bij Montebello uitstekend dapper gedroeg en de zilveren medaille voor betoonden heldenmoed gekregen had, geraakte in den slag bij Magenta krijgsgevangen, doch het gelukte hem aan de Franschen te ontsnappen, en na zeer veel avonturen en verschrikkelijke gevaren te hebben doorgeworsteld, kwam hij weder bij zijn korps, juist bij tijds om den slag bij Solferino mede te maken, bij welke gelegenheid hij zich wederom zoo bijzonder gunstig onderscheidde, dat hem de gouden medalje werd toegekend. In dien slag werd hij echter zwaar gekwetst, en ten gevolge daarvan verliet hij de militaire dienst. Deze man bevond zich in de vorige week op de audientie bij den Keizer en verzocht dezen om eene betrekking. Hij was gekleed in een vrij kalen rok, waarop de medaljes, doch zonder de linten, gehecht waren. Toen de gedekoreerde zijn verzoek had kenbaar gemaakt, vroeg hem de Keizer: „Waarom draagt gij de medaljes zonder lint?” De man antwoordde, dat hij te arm was het lint te koopen. „Geef hier de medaljes!” hernam nu de Keizer op den toon van kommando. De man verbleekte en gaf zwijgende de twee eereteekenen aan zijnen vorst over, en toen zeide de Keizer: „Morgen begeeft ge u tot mijnen adjudant-generaal en daar zult ge het verdere vernemen.” Des anderen daags bevond zich de verzoeker ter aangewezen plaatse; de adjudant-generaal ontving hem zeer vriendelijk, ging in in een belendend vertrek, bragt daaruit een officierswapenrok mede, waarop de twee medailles, benevens de ridderorde der IJzeren Kroon waren vastgehecht, en gaf hem, hem het kleedingstuk over met de woorden: „De Keizer heeft u tot luitenant benoemd [illegible] u door mij de medaljes terug met het [illegible], benevens 400 gulden tot uwe verdere [illegible].”

— Het officiële blad van Modena behelst vele brieven en andere dokumenten, in het archief van den verjaagden groothertog gevonden, onder anderen een geheimen brief van vorst von Metternich aan den Oostenrijkschen zaakgelastigde te Florence, waarin men ziet welke voorzorgsmaatregelen door het Kongres te Weenen tegen de leden der familie Bonaparte waren genomen, waardoor zij, om zoo te spreken, onder het hooge toezigt der policie van het Heilig Verbond stonden. Die brief luidt woordelijk:

„Mijnheer de baron, de noodzakelijkheid om maatregelen te nemen tegen de handelingen, waardoor de leden der familie Bonaparte konden trachten Europa's rust te verstoren, is een der hoofdzakelijkste bemoeijingen geweest der ministers van de vier groote geällieerde mogendheden, te Parijs vereenigd, na de tweede restauratie.

„Ik heb de eer Uwe Exc. hierbij te zenden de processen-verbaal van 19 en 27 Augustus 1815, betreffende de algemeene maatregelen, toen ten aanzien dier familie gedekreteerd.

„Ingevolge de in 1815 aangenomen beginselen, moeten de verzoeken, door een of ander dier individuns gedaan om het verlof te verkrijgen zijn verblijf te verlaten of te veranderen, dadelijk aan de beraadslagingen der konferentie van de te Parijs zijnde ministers der geallieerde mogendheden onderworpen worden.”

„Die maatregel is, onder anderen, ook gevolgd in 1831 ten aanzien der gravin Lipona, zooals uwe Ex. heeft doen opmerken in het laatste post-scriptum van het rapport dezer maand.

„Dit is het eenige geval niet, mijnheer de baron, en ge zult daarvan de sporen in het archief van het gezantschap vinden.

„In de maand Januarij 1840 verwees de zaakgelastigde, graaf Raviezki, den graaf van Montfort, die den wensch had te kennen gegeven, dat zijn broeder Jozef het verlof mogt verkrijgen naar Toskane te gaan, naar de beslissing der vertegenwoordigers der hoven, onderteekenaars der protokollen van 1815.

„Het Toskaansche goevernement, thans aan prins Lodewijk Napoleon het verlof weigerende zijn grondgebied te betreden, heeft niet alleen een besluit genomen dat de voorzigtigheid voorschreef, en meer dan genoeg gebillijkt wordt door de antecedenten van dien avonturier, maar ook gehandeld overeenkomstig de protokollen van 1815, welke steeds aan de Europesche hoven tot regel hebben gestrekt, ten aanzien der familie Bonaparte,” enz.

ITALIE.

ROME, 28 Jan. De revolutionnairen hebben zich wraak verschaft over de aanbieding van het adres aan den Paus door den Romeinschen adel. Den 22n hebben zij de kreeten: „Leve Viktor Emmanuel! Leve Napoleon!” enz. aangeheven en daarmede een volkshoop op de been gebragt. Generaal Goyon heeft echter perk gesteld aan die opwinding der gemoederen.

De Regering heeft maatregelen genomen tegen het tijdstip dat het Fransche garnizoen teruggeroepen wordt. Omstreeks 5000 man zijn in de omstreken van Rome gelegerd, 12000 man en de reserve-troepen, welke een gelijk getal uitmaken kunnen, zullen de Marken en Ombria bewaken.

Intusschen verneemt men hier van de revolutionnairen dat de Legatiën in Februarij bij Sardinië zullen worden ingelijfd, terwijl men de Marken en Ombria met geweld aan den Paus ontnemen wil.

De regering van Viktor-Emmanuel zou ten opzigte van Rome gematigdheid huichelen, doch Garribaldi zijn titel van generaal des Konings voor een oogenblik nederleggende, zou aan het hoofd van eenige benden op Rome aanvallen om er het laatste bedrijf der „Italiaansche Eenheid” te spelen.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTERESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek . .	f 21,30	à	80	Pruissische .	f	$34\frac{7}{8}$	à —
Napelsche . .	„ —,—	„	—	Spaansche . .	„	2,39	„ —
Div. in £ . .	„ 11,57½	„	—	Hamb. Russ.	„	32⅜	„ —
Eng. Russen	„ 11,57½	„	—	Russ. in Z. R.	„	33¾	„ —
Fransche . .	„ 55⅛	„	—	Polen „ „ „ „		—	„ —
Belgische . .	„ 55¾	„	—	„ „ Fl.	„	26¾	„ —

Buitenl. Spanje f 55⅛. Nation. Met. do. 1 Julij 1859, f 28[illegible]

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à f 10 per Stuk	[illegible]	à 9,70
Oude Gerande Dukaten	5,50	„ 5,60
Wigtige Souvereinen	11,65	„ 11,75
„ Pistolen	„ 9,50	„ 9,60
Stukken van 20 Franks	„ 9,25	„ 9,35

Baren Goud en Specien à f [illegible] per Ned. ℔ fijn 9¼ à 10¼ pc

ZILVEREN SPECIEN.

[illegible] . . . . per Stuk	f 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Franks	„ 2,33	„ 2,36
[illegible] Kroonen	„ 2,65	„ 2,70
[illegible]sche	f 2,70	f 2,75
Pruissische Daalders	„ 1,75	„ 1,78
Zilver 1000 à 980	„ —,—	„ —,—
„ 900 „ 700	f 104,20	à 105,—

De heeren Hope en Co., Ketwich en Voombergh en wed

W. Borski hebben bekend gemaakt, dat de coupons der 5 pc. Russische Certifikaten in zilver, 4de serie, hunner administratie, verschenen 1/13 Nov. 1859, van heden af zullen worden betaald ten kantore van de Associatie-Kassa, met *f* 20.96.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		2 FEBR.		4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie .	5 pCt.	107	a		
Nederl. Bank	4 ″	166	″		
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	63⅞	″	64⅛	64⅛
Dito Dito	3 ″	75	″	75½	75⅛
Dito Dito	4 ″	97¼	″	97¾	97¾
Oost-Ind. Leening . .	4 ″	96½	″	96⅝	
Amortis. Syndik. . .	3½ ″	93¼	″		
Handel-Maatsch. op rescontre		124¾	″		
Aand. Holl. Spoorweg. . .			″		
Leening idem	4½ pCt.		″		
Aand. Rijn-Spoorweg .	4½ ″		″		
België, Cert. Adm. B. bk.	2½ ″		″		
Dito bij *Rothschild* . .	2½ ″	52	″		
Frankrijk, Certifikaten .	3 ″		″		
Spanje, Obligatiën . .	1¾ ″	32^11/16	″	32¾	32¾
Dito	3 ″		″		
Dito Binnenl.	3 ″	42	″	42^1/16	
Amortisable Schuld . . .		10¾	″	10⅞	10^13/16
Bewijzen Coupons			″		
Portugal, Obligatiën . .	3 pCt.	43^5/16	″	43⅞	
Dito 1856/1859 . . .	3 ″	41⅞	″	42	
Dito Uitgestelde			″		
Rusl. Obl. bij *Hope en C°.*	5 pCt.	104½	″	104⅝	
Dito bij idem 1828/1829	5 ″	102⅜	″	102½	102⅜
Cert. bij idem 1831/1833	5 ″	85⅛	″		
Dito bij idem 1840 . .	4 ″	79⅞	″	80	
Dito bij *Stieglitz* . .	4 ″	80⅛	″	80¼	80⅛
Dito Nieuwe	4 ″		″		
Dito 5de Serie	5 ″	89^11/16	″		
Dito 1855, 6de Serie .	5 ″	99⅞	″	100	100
Dito adm. te Hamburg	5 ″		″		
Dito dito te Londen .	5 ″		″		
Dito dito dito .	4½ ″		″		
Dito dito dito .	3 ″	62¾	″	62⅞	
Inschrijving in Assignat.	6 ″		″		
Certifikaten van dito .	6 ″		″		
Spoorweg Aktiën . .	5 ″		″		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*	157	″		
Obligatiën	4 pCt.	77¼	″		
Pruissen, Obligatiën . .	4½ ″		″		
Dito 1859	5 ″	102	″	102¼	
Aandeelen 1854 . . .	3½ ″		″		
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5 ″		″		
Dito dito	4 ″		″		
Dito Metalliek . .	5 ″	47⅜	″	48^1/16	48
Dito dito	2½ ″	25¾	″	25⅞	25⅞
Dito Rente Amsterdam	5 ″	68½	″	69⅛	
Dito Nationale 1854 . .	5 ″	53¾	″	54⅜	54^5/16
Weenen Bank-Aktiën . .	*f*	725	″	740	740
Dito Aand. fl. 250, 1839 .	″	276	″	277	
Dito dito ″ 250, 1854	4 pCt.		″		
Beijeren, Spoorweg Aandeelen			″		
Napels, Cert. bij *Lam. en B.*	5 ″		″		
Dito bij *Rothschild* . .	5 ″		″		
Denemarken, Oblig. te Lond.	5 ″		″		
Dito	3 ″		″		
Braziliën, Geldl. 1824 v. £ 100	5 ″	99½	″		
Dito 1839 van £ 100 . .	5 ″		″		
Dito 1843 ″ £ 100 . .	5 ″		″		
Dito 1852	4½ ″		″		
Dito 1858	4½ ″	90½	″		
Sardinië	5 ″		″		
Peru, Geldl. 1854 . . .	4½ ″		″		
Dito te Parijs			″		
Ecuador, Oblig. 1855 . .	1 ″	12⅛	″	12¼	
Venezuela, Obligatien . .	3 ″	24¾	″	25	
Dito	1½ ″	12^15/16	″	13^1/16	13^1/16
Granada, Obligatiën . .	4 ″	14⅜	″	14½	
Dito Uitgestelde . . .		4^9/16	″		
Mexiko Obligatien . . .	3 ″	20⅛	″	20^3/16	
Nrd-Amer., Ph. *Hope en C.*, Lr. A	″		″		
Dito dito ″ B	″		″		
Dito bij *Rothschild* . .	6 pCt.		″		
Illinois Spoorweg-Aandeelen .			″		
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.		″		
Galvest. Spoorweg Oblig.	8 ″	50	″	51	
Louisiana	5 ″	102½	″		
Griekenl., Obl. Geldl. 1825	5 ″		″		

Handel-Maatschappij kontant ——; dito Leening 1858 4 pCt. —; Russische Spoorweg volgefourn. 213½, 14½, 13¾; Hypotheek 4½ pCt. —; Fr. Oost. Spw. Oblig. bij Hope 3 pCt. —; 4½ pc. Eng. Rijn *f* —.

Aanvankelijk opende de markt in zeer flaauwe stemming, de slotkoersen getuigen echter weder van eenige meerdere vastheid.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 2½ pCt., Diskonto 3 pCt.

VOORLOOPIG BERIGT DER BEURS van 3 Februarij tot 3¾ ure.

Nederl. Werkel. Schuld à 2½ pc. 64^1/16; Aand. Handel-Maatsch. 124¾, Spanje, Binnenl. 3 pc. 41^15/16; Rusl., Obl. bij Hope en C°. 5 pc. 104⅜, Cert. bij Stieglitz 1855, 6de serie 99⅞, 5 pc. Oostenrijk, Met. 5 pc. 47¼, dito 2½ pc. 25⅝, dito Rente Amst. 5 pc. 68^13/16, dito Nationale 1854 5 pc. 53⅝.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 2 Febr. België 2½ pc. 55⅞ p; 4½ pc. 97⅝ Metal. 50¼; Nation. 56½ p; Spanje 1½ pc. 32½ p; 3 pc. 42¾ p.

PARIJS, 2 Febr. 3 pc. Rente 67.60; 4½ pc. id. 96.75, Fr.-Oost. Spoorw. 495.—; Credit mobilier 732.—; 3 pc. Spanje —; 1¾ pc. id. 33; Spanje Cred. —.—; Passive —; Russ. Spoorw.-Aktiën —; Rom. Leening 77.

LONDEN, 2 Febr. Cons. 94½ a —; Braz. 5 pc. —; 3 pc. Mexiko 20⅝ a —; 4½ pc. Peru —; 3 pc. id. — a 4½ pc. id. doll. bonds —; Grenada uitgest. — a —; id. werkelijk — a —; 2½ pc. Venez. 26 a —; 1 pc. id. — a —, 3 pc. Port. 43⅞ a —; 3 pc. Spanje 44¼ a —; 1¾ pc. id. 33 a —; Coupons — a —; Amortis. — a —; 4½ pc. Russen 98 a —; 5 pc. id. — a —; 2½ pc. Holland — a —; 4 pc. id. — a —; Illinois Shares 57 a —; id. 7 pc. Oblig. 78 a —; Sardinië — a —; Ecuador — a —.

BERLIJN, 2 Febr. Metalliek 5 pc. 51⅞; Nationale 57, Stiegl. 5de serie 94¾; 6de id. 105½; Rusland 5 pc. 106, Nieuwe 5 pc. 63⅞; Pruiss. Staats. 3½ pc. 99¾; id. Nieuwe 5 pc. —; Fr. Oost. Spoorw. —; Credit —; Wissel op Londen 2/m. 6 th. 17¼, Parijs 78⅝, Hamburg 150⅛, Amst. zigt —, 2/m. 141¼, Weenen 73, Petersburg 97⅛.

HAMBURG, 2 Febr. 4 pc. Rusland 61¾, 4½ pc. id. —, 3 pc. Spanje 40, 1¾ pc. id. 31, Vereinsb. 98¾, Noord-Duits. bank 83½, Mexikanen —, Wissel op Londen 3/m. —.—, Amst. —.—, Diskonto —.

FRANKFORT, 2 Febr. Metalliek 5 pc. 49¾, Nation. 55¾, Cred. Akt. —, Spanje 3 pc. 42½, 1¾ pc. 33, Bankakt. —, Wissel op Londen 116⅜, Weenen 85¾; Parijs —, Diskonto —.

Wisselkoers.

2/m. Parijs . . .	*f* 55¼	2/m. Livorno	*f* 38¼
Zigt ″ . . .	″ 55⅝	″ Napels	″ 78¼
2/m. Bordeaux . . .	″ 55	3/m. Petersburg . .	″ 168½
½/m. ″ . . .	″ 55⅜	6/w. Weenen . . .	″ 84
3/m. Madrid . . .	″ 240	″ Augsburg . . .	″ 99
″ Cadix . . .	″ 241	″ Frankfort . . .	″ 99½
″ Sevilië . . .	″ 238	2/m. Hamburg . . .	″ 35^1/16
″ Bilbao . . .	″ 238	Zigt ″ . . .	″ 35¼
″ Lissabon . . .	″ 40⅜	2/m. Londen	″ 11.57½
″ Porto	″ 40¼	Zigt ″	″ 11.65
2/m. Genua	″ 45½	Rotterdam	″ ⅛

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

Van Rogge verkocht: 115 ℔ Petersb. *f* 182 bij gerijf.

ROTTERDAM, 2 Febr. Tarwe: 162/2 ℔ j. Hoogl. Kleefsche *f* 330; 158/2 ℔ n. Bovenl. Rijn *f* 275; per 2400 Ned. ℔ n hooge Rijn *f* 302. — Rogge: 152/2 ℔ Belgische *f* 218.

SCHIEDAM, 2 Febr. Rogge. Verkocht: 147/2 ℔ Libau *f* 202 kt. — Gerst: 129/2 ℔ Windau *f* 195 3/m. — Moutwijn *f* 13,50; Jenever *f* 19,—; Amst. Proef *f* 20,25 per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting. Spoeling *f* 1,30 per ketel.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 3 Februarij.

GETROUWD (1 Febr.): G. van der Lugt met J. E. de Pauw.
BEVALLEN (29 Jan.): J. J. W. Insinger, geb. Insinger, Z. (1 Febr.): M. Bosscher, geb. Gaddum, Z.
OVERLEDEN (29 Jan.): J. C. van Kesteren, 67 j. — (30 Jan.): G. W. Schreuel, wed. C. V. van Bemmel, 52 j.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 2 Febr. Minister Thorbecke (st.), Hull.
SURINAME, 25 Dec. Dijk, Stad Leeuwarden, Amst.

UITGEZEILD:

TEXEL, 2 Febr. Nepperus, Pantalon, Sydney. - Heim, Cassandra, St. Thomas. - Hoffman, Margaretha Simonetha, Batavia. — 3 Febr. Zeilstra, Koning Willem III; de Wit, Prins Frederik der Nederlanden; de Meester, Willem Daniel; Portengen, Henriëtte, en Hartsen, President Plate, alle 5 Batavia. - Hofker, Josephine, Suriname.
SURINAME, 2 Jan. Schoftens, Loreley, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 3 Februarij, in lading naar:

Maintz.	G. Reichert, Maintz N°. 4.
Mannheim.	J. M. Kimpel, Harmonie.
Keulen.	J. C. Wilson, Cöln N°. 18.
Mannheim.	L. Penning, Azia, S.
Dusseldorp.	J. Urmetzer, St. Nicolaas.
Frankfort.	J. Stumin, Frankfort N°. 14.
Urdingen.	J. D. Kenter, Jonge Arend.

AMSTERDAM, 30 Januarij, vertrokken naar:

Keulen.	H. Kosterman, Cöln N°. 11.

Rijnhoogte. ARNHEM, 2 Febr. 8 el 5 p. 4 duim.
KEULEN, 2 ″ 17 vt. 3 d. 2 l.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 6 Februarij, des avonds ten vijf ure.

1. Dubbel Huis, Tuin en Erf, Heeregracht, X 456 — 2. Huis, Achterhuis en Erve, Nieuwe Hoogstraat, C 279. — 3. Huis en Erve, O. Z. Voorburgwal, A 189. — 4. Huis, Tuin en Erve, Muidergracht, V 241. — 5. Twee Huizen en Erven, op Marken, en twee Achterhuizen en Erven, in de Visschersgang, S 137 a 140. — 6. Huis en Erve, op Marken, S 113. — 7. Gebouw en Erven, Roeters Eiland, W 128 a 133. — 8. Stal, Huisje en Erven, N. Z. Achterburgwal, G 263 en 404. — 9. Huis en Erve, Huiszittensteeg, G 109.

Advertentiën.

(2277) Heden overleed tot onze diepe droefheid, in den ouderdom van circa 7 jaren, ons geliefd oudste Dochtertje MARIA JOHANNA.

BODEGRAVEN, 31 Januarij 1860. J. VAN BUUREN, Kostschoolhouder.

Voor Kennisgeving.

(2281) Heden overleed ten mijnen huize, mijn geliefde Nicht, Mejufvrouw CORNELIA WILHELMINA GODDEUS, in den ouderdom van bijna 65 jaren, waarvan zij 53 jaren mij hare trouwe en zelfopofferende zorgen toewijdde.

ROTTERDAM, 1 Februarij 1860. Wed. J. VAN DEN BRINK, BAERVELDT.

(2282) Heden voormiddag ontsliep ten 10½ ure, in den gezegenden ouderdom van 97 jaren en 6 maanden — min één dag — op zijne landhoeve, waar hij én geboren én onafgebroken — min één jaar — wonende was: FOPPE JANS TEERENSTRA, voorzien van de H. H. Sacramenten der stervenden, gaf hij vol betrouwen, gelaten en geheel overgegeven aan Gods aanbiddelijken wil, zijne ziel aan God dankbaar terug.

BURGWERD (bij BOLSWARD) dd. 1sten Februarij 1860.

(2280) Het Bestuur van het GENOOTSCHAP VAN BARMHARTIGHEID, brengt ter kennis, dat de aanvragen ter **Begraving van R. C. Armen**, van heden moet geschieden bij het medelid van het bestuur, de Heer J. A. NIEUWENHUIS, Kloveniersburgwal, bij de Barndesteeg, Buurt K. N° 227.

AMSTERDAM, 3 Februarij 1860.

Men verlangt op een Buitenverblijf nabij 's Gravenhage, eene bekwame **Keukenmeid**, tegen een ruim loon. Adres bij de Gebr. VAN LANGENHUYSEN, Boek- en Steendrukkers te 's Gravenhage, in persoon of met *franco* brieven letter B. (2271)

Une Demoiselle Cath., examinée dans la langue Française et la Holl. et pouvant enseigner l'Allemand, l'Anglais, les principes de la Musique et les ouvrages de main, désire d'être placée comme **Secondante ou Gouvernante**. On peut s'adresser par des lettres affranchies, sous l'initiale M., chez le Libraire W. STORMHUIZEN, à Gorcum. (2283)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, een zeer aanbevelenswaardig middel tegen de Roos. K.... M..., te Bolswaard, leed sedert vele jaren aan deze ongesteldheid, en sedert 9 maanden was hij bijna blind en doof daarvan. Hij raadpleegde onderscheidene geneesheeren deswegen, doch de ziekte verslimmerde van dag tot dag en bragt eindelijk zijn leven in gevaar. Zijn goede geest echter verliet hem niet; één zijner kennissen bragt hem eene groote dosis zalf en pillen van Halloway; hij gebruikte dezelven, en de uitkomst was zoo voldoende, dat hij in twee weken tijds, het gezigt en gehoor weder verkreeg, en twee maanden daarna volmaakt hersteld was.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volg:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij de Heeren ADAMA, Apothekers, Utrechtschestraat, Y No. 251 en Nieuwendijk, L No. 78, als Depóthouders te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depóthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depóthouder te *Prinsland* en bij STRAATMAN, hoofd-depóthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen* Strand 244 *Holloway's-Etablishment*. (2166)

Bij den Boekhandel C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen en wordt met succes gedebiteerd:

HET KATHOLICISMUS
IN
betrekking met de Beschaving van Europa,
DOOR
W. J. F. NUYENS.
Twee Deelen Zeven Gulden.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.